

OLIMPIADA LA ISTORIA ROMÂNILOR ȘI UNIVERSALĂ
etapa republicană, 29 aprilie 2023, Clasa a XI-a

Timp de lucru: 180 minute

Mult succes!

Citiți cu atenție sursele istorice propuse. În baza lor, a cunoștințelor și a competențelor dobândite, realizați sarcinile propuse.

SURSA A: „Din adâncurile antichității Japonia este o țară insulară, fără contact cu națiunile străine, care a trăit din propriile resurse și nu a cunoscut alte necesități. Dar au venit americanii, au deschis comerțul extern și constatăm niște schimbări importante. Am discutat mult referitor la deschiderea ușilor noastre. Unii cred că ar trebui să le închidem înapoi, alții să le deschidem mai larg [...]. Dar cert este faptul că o țară care vrea să progreseze spre o civilizație avansată trebuie să se întoarcă cu fața spre civilizația europeană. Deciziile fundamentale ar trebui să se inspire din acest model...”

(Din Manifestul marelui cărturar Yukichi Fukuzawa, 1872-1876)

SURSA B: Români, în curs de zece ani ați dovedit de trei ori în fața Europei, prin actele și voturile, că sunteți o națiune, că aveți conștiința drepturilor și trebuințelor voastre, că voiți Unirea și, ca scut al naționalității noastre un domnitor străin; și fiecare afirmare a voastră a fost aplaudată de toate națiunile, fiecare vot al vostru recunoscut și confirmat de Puterile garante. [...] Români, dorința voastră nestrămutată de a fi o națiune tare, lumina ce ați dobândit prin atâtea lungi și dureroase suferințe, prăpastia de la gura căruia ne-a depărtat actul de la 11 (23 februarie) și în care inamicii se silesc neconținut a ne prăvăli, ne dau credința că veți da în unanimitate coroana principelui Carol I și veți face astfel ca, peste puține zile, Europa întreagă să repete unanima noastră strigare: *Trăiască România, una și nedespărțită!*

(Proclamație a Locotenenței Domnești în legătură cu alegerea lui Carol I de Hohenzollern Sigmaringen ca domn al Principatelor Unite (11 aprilie 1866))

Nr.	Item	Scor
I. Timp, spațiu, personalități și evenimente/procese în istorie		
1.	Descrieți contextul istoric în care au fost rostite discursurile prezentate în sursele A și B, după algoritmul propus:	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
Spațiu, Timp	Personalitatea	Contextul intern
SURSA A		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
SURSA B		
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

2.	<p>Determinați, în baza sursei A și a cunoștințelor acumulate anterior, cauzele reformelor Meiji în Japonia, conform algoritmului:</p> <p>Cauze politice _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Cauze social-economice _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3.	<p>Explicați, în baza sursei B și a cunoștințelor acumulate anterior, valabilitatea afirmației: „în curs de zece ani ați dovedit de trei ori în fața Europei, prin actele și voturile, că sunteți o națiune”.</p> <p>Raționament _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Exemplu nr. 1: _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Exemplu nr. 2 _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4.	<p>Demonstrați, în baza sursei A și a cunoștințelor acumulate anterior, că Japonia a trecut printr-un proces de modernizare în anii 1867-1914.</p> <p>Argumentul 1 _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8

	Argumentul 2: _____ _____ _____ _____ _____ _____		
5.	<p>Identificați personalitatea la care face referință <i>Sursa B</i>.</p> <p>Personalitatea: _____;</p> <p>Argumentați rolul acesteia în domeniile:</p> <p>Politic: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>Social-economic: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>Diplomatic: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____</p> <p>Cultural: _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13
II. Relația de cauza-efect			
	<p>SURSA C: „În ziua de 29 decembrie 1791 (9 ianuarie 1792 – stil nou), la Iași a fost încheiat tratatul de pace ruso-turc. Conform acestui tratat granița dintre cele două imperii se stabilea pe Nistru. Rusia a anexat pământurile dintre Bugul de Sud și Nistru, situate mai jos de Podolia poloneză, care alcătuiau „Olatul Oceacovului”. Prin urmare, Rusia capătă întregul țărm nordic al Mării Negre, până la Nistru, inclusiv Crimeea. Pe întreg cursul Nistrului, Rusia a devint vecina Moldovei în urma celei de-a doua împărțiri a Poloniei (1793)”.</p> <p>(V.Vasilos, <i>Marile Puteri și anexarea Basarabiei la 1812</i>. În: <i>Marile Puteri și anexarea Basarabiei la 1812. 200 de ani de la anexarea Basarabiei</i>, p. 82)</p>		

Stabiliți legătura de cauzalitate dintre politica externă a Imperiului Rus la sfârșitul secolului al XVIII-lea și pierderile teritoriale ale Țării Moldovei

- *expunerea subiectului în relevanță tematică și abordare logică – 2 p.*
- *formularea relației de cauzalitate/ cauză-efect dintre evenimentele/fenomenele/ procesele identificate – 2 p.*
- *explicarea relației de cauzalitate/ cauză-efect dintre evenimentele/fenomenele/ procesele identificate – 4 p.*
- *utilizarea noțiunilor istorice specifice/ adecvate proceselor descrise – 2 p.*
- *plasarea corectă a evenimentelor/fenomenelor/ proceselor expuse în timpul istoric (cel puțin 2 date cronologice utilizate corect și adecvat) – 2 p.*
- *încadrarea personalităților istorice, care și-au adus aportul la evenimentele/ procesele descrise (1 personalitate) – 1p.*
- *prezentarea spațiului istoric al relației de cauzalitate/ cauză-efect dintre evenimentele/fenomenele/ procesele identificate stabilită – 2 p.*

L	L
0	0
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	11
12	12
13	13
14	14
15	15

III.	Manifestarea atitudinii prin eseu		
	Elaborați un eseu de 1,5 pag. la tema:	L 0	L 0
	CONFLICTUL DE INTERESE: SFÂNTA ALIANȚĂ ȘI AFIRMAREA NAȚIONALITĂȚILOR (1815-1850)	1 2 3 4	1 2 3 4
	<p>SURSA D: Art. I. Conform preceptelor Sfințelor Scripturi, care prescriu tuturor oamenilor de a se privi ca frați, cei trei monarhi contractanți vor rămâne uniți prin legăturile unei fraternități reale și indisolubile și, considerându-se compatrioți, își vor acorda în orice ocazie și în orice loc asistență, ajutor și sprijin; considerându-se față supuși și armatele lor ca părinți de familie, ei îi vor conduce în același spirit de fraternitate de care sunt animați pentru a proteja religia, pacea și dreptatea. (Extras din <i>Actul privind constituirea Sfintei Alianțe</i>, 26 septembrie 1815)</p>	5 6 7 8 9 10 11	5 6 7 8 9 10 11
	<p>Notă: La elaborarea eseului se va ține cont de: utilizarea limbajului istoric; explicarea esenței „conflictului de interese”; prezentarea argumentelor referitoare la afirmarea națiunilor (3 națiuni); abordarea subiectului în relevanță tematică și expunere logică (introducere, cuprins și concluzie); evidențierea relațiilor de cauzalitate (cel puțin două); abordarea de la național la universal; plasarea corectă în timp (minim 2 date cronologice) și spațiu a evenimentelor (4 state) și personalităților istorice (minim 2); formularea și argumentarea concluziei.</p>	12 13 14 15 16 17	12 13 14 15 16 17
	_____	18	18
	_____	19	19
	_____	20	20
	_____	21	21
	_____	22	22
	_____	23	23
	_____	24	24
	_____	25	25
	_____	26	26
	_____	27	27
	_____	28	28
	_____	29	29
	_____	30	30
	_____	31	31
	_____	32	32
	_____	33	33
	_____	34	34
	_____	35	35

